

Ankeedi number _____

Poliitilise osaluse uuring / 6-2003

Küsitaja nimi _____, töötõendi nr _____

<p>1. Intervjuu toimumise koht:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Tallinn 2 Harjumaa 3 Hiiumaa 4 Ida-Virumaa 5 Jõgevamaa 6 Järvamaa 7 Läänemaa 8 Lääne-Virumaa 9 Põlvamaa 10 Pärnumaa 11 Raplamaa 12 Saaremaa 13 Tartumaa 14 Valgamaa 15 Viljandimaa 16 Võrumaa 	<p>3. Valimipiirkond _____</p> <p>4. VALIMIPUNKTI NR <input type="text"/></p> <p>5. VASTAJA NR <input type="text"/></p> <p>6. Kui intervjuu toimub Tallinnas, siis linnaosa nimetus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Põhja-Tallinn 2 Haabersti 3 Kesklinn 4 Kristiine 5 Lasnamäe 6 Pirita 7 Mustamäe 8 Nõmme <hr/> <p>7. Intervjuu läbiviimise keel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 eesti keel 2 vene keel
<p>2. Asulatüüp:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 pealinn 2 suur linn (Tartu, Pärnu, Narva, Kohtla-Järve) 3 maakonnakeskus 4 muu linn, alev 5 alevik 6 küla 	<p>8. Intervjuu toimumise kuupäev _____</p> <p>9. Intervjuu alguse kellaeg</p> <p>_____ tund _____ min</p>

Käesolev küsitlus on üks osa Tartu Ülikooli ühiskonnateadlaste poolt läbiviidavast poliitilise osaluse uuringust. Selle abil loodame mõista Eesti ühiskonnas toimuvaid protsesse ning tavakodaniku suhtumist poliitikasse. Kogutavaid andmeid kasutatakse ainult statistiliseks töötluseks ega seostata Teie isikuga. Küsitletavad on valitud juhuvaliku põhimõttest lähtuvalt ning ka Teie olete küsitletavate hulka sattunud juhuslikult. Täpsemat infot küsitluse kohta saate Tartu Ülikooli politoloogia osakonnast tel. 07-375-154, (EIKI BERG, VELLO PETTAI).

K 1 Kas Teie arvates areneb elu Eestis üldiselt paremuse suunas või halvenemise suunas?

- 1 Kindlasti paremuse suunas
- 2 Pigem paremuse suunas
- 3 Pigem halvenemise suunas
- 4 Kindlasti halvenemise suunas
- 5 Raske öelda

K 2 Kuivõrd Te olete rahul viimaste Riigikogu valimiste tulemustega?

- 1 Täiesti rahul
- 2 Pigem rahul kui mitterahul
- 3 Pigem mitterahul kui rahul
- 4 Üldse mitte rahul
- 5 Raske öelda

K 3 Kuivõrd Te olete rahul demokraatia toimimisega Eestis?

- 1 Täiesti rahul
- 2 Pigem rahul kui mitterahul
- 3 Pigem mitterahul kui rahul
- 4 Üldse mitte rahul
- 5 Raske öelda

Ühiskonnas on palju erinevaid väärtusi, mille poole püüeldakse. Millised järgmistest väärtustest on Teie jaoks kõige tähtsamad? - KAART 1

PALUN VALIGE KOLM!

	Kõige tähtsam	Tähtsuselt teine	Tähtsuselt kolmas
K 4 Enda ja lähedaste majanduslik kindlustatus	1	2	3
K 5 Tugev riigi- ja korrakaitse	1	2	3
K 6 Kvaliteetne haridus ning võimalused ümber- ja täiendõppeks	1	2	3
K 7 Eesti rahvuse ja kultuuri säilimine	1	2	3
K 8 Ühiskonna varandusliku kihistumise piiramine	1	2	3
K 9 Tõhusa ning kvaliteetse tervishoiusüsteemi loomine	1	2	3
K 10 Eesti riikliku iseseisvuse tagamine	1	2	3
K 11 Kodanike demokraatlike õiguste ja vabaduste tagamine, sh kaasamine otsuste tegemisse	1	2	3
K 12 Kindlustatus tööga ning võimalus saada tehtud töö eest väärilist tasu	1	2	3
K 13 Vabad võimalused eneseteostuseks ning karjääri tegemiseks	1	2	3
K 14 Ühiskonna ühtekuuluvustunde ning solidaarsuse tugevdamine	1	2	3
K 15 Eesti integreerimine rahvusvahelisse ellu	1	2	3
K 16 Midagi muud, täpsustage:	1	2	3

Kuivõrd te nõustute järgnevate väidetega? - KAART 2	
K 17 VÄIDE A Poliitilised otsused lähtuvad peasjalikult rahva huvidest	1 Nõustun täielikult väitega A 2 Nõustun pigem väitega A kui väitega B 3 Nõustun pigem väitega B kui väitega A 4 Nõustun täielikult väitega B 5 <i>Raske öelda</i>
VÄIDE B Poliitilised otsused lähtuvad peasjalikult suurte huvigruppide huvidest	
K 18 VÄIDE A Rahva senisest aktiivsem osalemine riigi juhtimisel parandaks Eesti olukorda	1 Nõustun täielikult väitega A 2 Nõustun pigem väitega A kui väitega B 3 Nõustun pigem väitega B kui väitega A 4 Nõustun täielikult väitega B 5 <i>Raske öelda</i>
VÄIDE B Rahva senisest aktiivsem osalemine riigi juhtimisel halvendaks Eesti olukorda	
K 19 VÄIDE A Rahvas ei mõista piisavalt Eestit mõjutavaid siseriiklikke ja rahvusvahelisi protsesse	1 Nõustun täielikult väitega A 2 Nõustun pigem väitega A kui väitega B 3 Nõustun pigem väitega B kui väitega A 4 Nõustun täielikult väitega B 5 <i>Raske öelda</i>
VÄIDE B Rahvas mõistab piisavalt Eestit mõjutavaid siseriiklikke ja rahvusvahelisi protsesse	
K 20 VÄIDE A Suured erinevused inimeste jõukuses on lubamatud	1 Nõustun täielikult väitega A 2 Nõustun pigem väitega A kui väitega B 3 Nõustun pigem väitega B kui väitega A 4 Nõustun täielikult väitega B 5 <i>Raske öelda</i>
VÄIDE B Varaline kihistumine, rikaste ja vaeste olemasolu on igati loomulik nähtus	
K 21 VÄIDE A Eesti siseturgu tuleks kaitsta tollide ja/või teiste meetoditega	1 Nõustun täielikult väitega A 2 Nõustun pigem väitega A kui väitega B 3 Nõustun pigem väitega B kui väitega A 4 Nõustun täielikult väitega B 5 <i>Raske öelda</i>
VÄIDE B Eesti siseturgu ei tohi kaitsta tollide ega teiste meetoditega	
K 22 VÄIDE A Valitsuse peaülesanne on tagada inimestele võimalused elus edasijõudmiseks ja eneseteostuseks	1 Nõustun täielikult väitega A 2 Nõustun pigem väitega A kui väitega B 3 Nõustun pigem väitega B kui väitega A 4 Nõustun täielikult väitega B 5 <i>Raske öelda</i>
VÄIDE B Valitsuse peaülesanne on kindlustada inimestele nende põhivajaduste rahuldamine	
K 23 VÄIDE A Tuleks lubada ja igati soodustada väliskapitali osalemist Eesti majanduses	1 Nõustun täielikult väitega A 2 Nõustun pigem väitega A kui väitega B 3 Nõustun pigem väitega B kui väitega A 4 Nõustun täielikult väitega B 5 <i>Raske öelda</i>
VÄIDE B Eestis tuleks piirata väliskapitali osalust, eelised tuleks anda kohalikule kapitalile	
K 24 VÄIDE A Kõikide ettevõtete kuulumine erakätesse on lubamatu, riigile peavad kuuluma vähemalt strateegilised ettevõtted	1 Nõustun täielikult väitega A 2 Nõustun pigem väitega A kui väitega B 3 Nõustun pigem väitega B kui väitega A 4 Nõustun täielikult väitega B 5 <i>Raske öelda</i>
VÄIDE B Erastamine tuleb täielikult lõpuni viia, riigile ei peaks kuuluma ühtegi ettevõtet	
K 25 VÄIDE A Valitsus peaks toetama raskustesse sattunud elanikkonnagruppe	1 Nõustun täielikult väitega A 2 Nõustun pigem väitega A kui väitega B 3 Nõustun pigem väitega B kui väitega A 4 Nõustun täielikult väitega B 5 <i>Raske öelda</i>
VÄIDE B Valitsus ei peaks toetama raskustesse sattunud elanikkonnagruppe	
K 26 VÄIDE A Konkurents on negatiivne, sest see toob inimestes välja halvimalid jooned	1 Nõustun täielikult väitega A 2 Nõustun pigem väitega A kui väitega B 3 Nõustun pigem väitega B kui väitega A 4 Nõustun täielikult väitega B 5 <i>Raske öelda</i>
VÄIDE B Konkurents on positiivne, sest see motiveerib inimesi end pingutama	
K 27 VÄIDE A Pikaajalises perspektiivis toob kõva töö kindlasti edu	1 Nõustun täielikult väitega A 2 Nõustun pigem väitega A kui väitega B 3 Nõustun pigem väitega B kui väitega A 4 Nõustun täielikult väitega B 5 <i>Raske öelda</i>
VÄIDE B Kõva töö ei too edu, edu sõltub pigem õnnest ja tutvustest	
K 28 VÄIDE A Suurte muutuste läbiviimine peab toimuma väga ettevaatlikult ja läbikaalutult	1 Nõustun täielikult väitega A 2 Nõustun pigem väitega A kui väitega B 3 Nõustun pigem väitega B kui väitega A 4 Nõustun täielikult väitega B 5 <i>Raske öelda</i>
VÄIDE B Suurte muutuste läbiviimine peab toimuma kiiresti ja otsustavalt	
K 29 VÄIDE A Vanad ja läbiproovitud ideed on üldiselt paremad kui uued ja värsked ideed	1 Nõustun täielikult väitega A 2 Nõustun pigem väitega A kui väitega B 3 Nõustun pigem väitega B kui väitega A 4 Nõustun täielikult väitega B 5 <i>Raske öelda</i>
VÄIDE B Uued ja värsked ideed on üldiselt paremad kui vanad ja läbiproovitud ideed	

K 30 Kuivõrd Te olete huvitatud poliitikast?

- 1 Väga huvitatud
- 2 Pigem huvitatud
- 3 Pigem ei ole huvitatud
- 4 Üldse ei ole huvitatud
- 5 Raske öelda

Kui sageli Te saate infot ühiskonnaelu kohta järgnevatest allikatest? - KAART 3

	Sageli (5-7x nädalas)	Aeg-ajalt (1-3x nädalas)	Harva (1-3x kuus)	Harvemini, praktiliselt üldse mitte
K 31 Telesaadetest	1	2	3	4
K 32 Ajalehtedest/ajakirjadest	1	2	3	4
K 33 Raadiosaadetest	1	2	3	4
K 34 Internetist	1	2	3	4
K 35 Sõprade-tuttavate käest	1	2	3	4
K 36 Tuttavalt kohalikus või riigivõimuorganis	1	2	3	4
K 37 Erialasest ühiskonnateaduslikust kirjandusest	1	2	3	4
K 38 Kohtumistelt võimuorganite esindajatega	1	2	3	4
K 39 Poliitikutelt või mõne erakonnaga seotud inimeselt	1	2	3	4
K 40 Töökoha kaudu, kaastöötajate käest	1	2	3	4
K 41 Mingist muust allikast	1	2	3	4

Kuigi hääletamine on tavakodaniku jaoks tavalisemaid poliitikas osalemise viise, on sellele lisaks veel palju võimalusi mõjutada ühiskonnaelu ja poliitilisi otsuseid. Palun märkige igas reas, mida järgnevatest olete teinud viimase aasta jooksul ja/või teete praegu ning mida võiksite teha järgneva aasta jooksul.

	KAART 4 – SIANI/PRAEGU		KAART 5 - TULEVIKUS	
	1 Olen teinud korduvalt/regulaarselt 2 Olen teinud ühe korra või paar korda 3 Pole teinud kordagi		1 Kindlasti ei kavatsen teha 2 Ilmselt ei tee 3 Võiksin teha 4 Kavatsen kindlasti teha 5 Raske öelda	
Loen ajalehtedest ühiskonnateemalisi kirjutisi ja uudiseid	K 42		K 43	
Jälgin raadiost ja/või televisioonist ühiskonnateemalisi saateid ja uudiseid	K 44		K 45	
Arutan sõprade-tuttavatega ühiskonnaelu probleeme ja sündmusi	K 46		K 47	
Kirjutan ajakirjandusse (kas lugejakirja või arvamuseartikli)	K 48		K 49	
Annan allkirja mõnele pöördumisele või avalikule kirjale	K 50		K 51	
Osalen rahvakoosolekul, kus arutatakse mõnda küsimust	K 52		K 53	
Esinen varem ettevalmistatud sõnavõtuga, kõnega rahva koosolekul, miitingul	K 54		K 55	
Võtan osa protestimarsist, piketist, streigist	K 56		K 57	
Võtan osa mõnest ebaseaduslikust üritusest (näiteks registreerimata demonstratsioonist, tänava või hoone blokeerimisest)	K 58		K 59	
Osalen erakonna poolt korraldatavas kampaanias, materjalide ettevalmistamisel ja/või levitamisel	K 60		K 61	
Ostan mõnda toodet, eset ja/või teenust eesmärgiga toetada mingit üritust, mingi eesmärgi saavutamist	K 62		K 63	
Toetan mõnda erakonda materiaalselt, rahaliselt	K 64		K 65	
Kandideerin kohaliku omavalitsuse volikogusse	K 66		K 67	
Kandideerin Riigikogusse	K 68		K 69	

	KAART 4 – SIIANI/PRAEGU		KAART 5 - TULEVIKUS	
	1 Olen teinud korduvalt/regulaarselt		1 Kindlasti ei kavatsen teha	
	2 Olen teinud ühe korra või paar korda		2 Ilmselt ei tee	
	3 Pole teinud kordagi		3 Võiksin teha	
			4 Kavatsen kindlasti teha	
			5 Raske öelda	
Töötan koos teistega mõne kohaliku (elukoha) probleemi lahendamisel	K 70		K 71	
Kandideerin/kuulun mõne ühingu juhatusse, eestvedajate hulka	K 72		K 73	
Esitan hagiavalduse kohtusse	K 74		K 75	
Kirjutan, helistan keskvõimu esindajatele, kohtun nendega	K 76		K 77	
Kirjutan, helistan kohaliku omavalitsuse töötaja(te)le, kohtun nendega	K 78		K 79	
Protesti, rahulolematuse avaldamiseks ei hääleta kohalikel või Riigikogu valimistel	K 80		K 81	
Protesti, rahulolematuse avaldamiseks ei osta mingit toodet või teenust	K 82		K 83	
Kasutan internetti seoses mõne eelnimetatud tegevusega	K 84		K 85	

Viimastel aastatel on räägitud palju sellest, kuidas tuleks inimesi rohkem kaasata poliitiliste otsuste tegemisse. Kas olete kuulnud või lähemalt kursis järgmiste ettepanekute või tegevustega?

	Olen kursis	Olen kuulnud, kuid ei ole eriti kursis	Ei ole kuulnud
K 86 Interneti portaali TOM (Täna Otsustan Mina)	1	2	3
K 87 Presidendi ettepanek sõlmida rahvuslik kokkulepe	1	2	3
K 88 Koalitsiooni läbirääkimiste avalik arutelu internetis	1	2	3
K 89 Nn. kolmepoolsed läbirääkimised (tööandjate, ametiühingute ja valitsuse vahel)	1	2	3
K 90 Avalik diskussioon mõiste "teine Eesti" ümber	1	2	3

Tavakodaniku jaoks on kõige tavalisem poliitikas osalemise viis valimistel hääletamine.

Millistest varasematest valimistest olete Teie osa võtnud?

	osalesin	ei osalenud	ei mäleta
K 91 kohalike omavalitsuste volikogude valimised 2002	1	2	3
K 92 Riigikogu valimised 1999	1	2	3
K 93 kohalike omavalitsuste volikogude valimised 1999	1	2	3
K 94 kohalike omavalitsuste volikogude valimised 1996	1	2	3
K 95 Riigikogu valimised 1995	1	2	3

K 96 Kas Te hääletasite Riigikogu valimistel 2. märtsil 2003?

- 1 Ei → JÄTKAKE JÄRGMISE KÜSIMUSEGA K 97
2 Jah → JÄTKAKE KÜSIMUSEGA K 99

K 97-98 Inimestel on erinevad põhjused valimistel mitte hääletada. Millised on peamised põhjused, miks Teie seekord ei hääletanud Riigikogu valimistel? Valige järgnevast tabelist 2 peamist põhjust. Palun lugege läbi kõik põhjused enne kui asute vastama! - KAART 6

AINULT KAKS VASTUST!

- 1, Ma ei olnud hääleõiguslik
2, Ma ei osalenud tööolude tõttu (viibisin lähetuses, valves, ...)
3, Minu hääl ei oleks otsustanud niikuinii midagi
4, Ma ei saanud aru, kuidas valijate hääled jagati poliitikute vahel
5, Ma ei usaldanud Riigikogu
6, Ma ei usaldanud erakondi

- 7, Mind ei huvita poliitika
8, Ma ei leidnud endale sobivat kandidaati
9, Ma olen poliitikas pettunud
10, Ma ei läinud valima halva ilma tõttu
11, Ma ei läinud valima tervislikel põhjustel
12, Mingi muu põhjus

VALIMAS MITTEKÄINUTEGA JÄTKAKE KÜS. K 102

K 99-100 Inimestel on erinevad põhjused valimistel hääletamiseks. Millised on peamised põhjused, miks Teie seekord Riigikogu valimistel hääletasite? Valige järgnevast tabelist 2 peamist põhjust. Palun lugege läbi kõik põhjused enne kui asute vastama! - KAART 7

AINULT KAKS VASTUST!

- 1, Valimisel hääletamine tekitab minus tunde, et olen osa oma riigist
- 2, Valimiskampaania mõju
- 3, Soov osaleda nende valikul, kes hakkavad juhtima riigi- ja kohalikku elu
- 4, Valimistel hääletamise kaudu saan mõjutada ühiskondlikke protsesse
- 5, Soov anda hääl kindla kandidaadi poolt
- 6, Soov anda hääl kindla erakonna poolt
- 7, Hääletanuna on mul suurem alus nõuda poliitikuilt antud lubaduste täitmist

- 8, Kohusetundest, sest valimistel hääletamine on iga kodaniku kohus
- 9, See on minu jaoks üks võimalus oma meelsust avaldada
- 10, Perekonnaliikmete ja/või sõprade arvates ei sobi jätta valimistele minemata
- 11, Ma olen alati hääletamas käinud ja kavatsen ka edaspidi hääletamas käia
- 12, Mingi muu põhjus

K 101 Millise erakonna kandidaadile Te andsite oma hääle Riigikogu valimistel märtsis 2003? - KAART 8

AINULT ÜKS VASTUS!

- 1 Eesti Iseseisvuspartei
- 2 Eesti Keskerakond
- 3 Eesti Kristlik Rahvapartei
- 4 Eesti Reformierakond
- 5 Eesti Sotsiaaldemokraatlik Tööpartei
- 6 Eestimaa Rahvaliid
- 7 Eestimaa Ühendatud Rahvapartei
- 8 Erakond Isamaaliit
- 9 Rahvaerakond Mõõdukad
- 10 Ühendus Vabariigi Eest - Res Publica
- 11 Vene Erakond Eestis
- 12 Üksikkandidaat
- 13 *ei soovi vastata*

K 102 Kas Te tunnete, et mõni Eestis tegutsevatest erakondadest on Teile lähedane?

- 1 **Jah, väga lähedane**
- 2 **Jah, võrdlemisi lähedane**
- 3 **Ei, pigem ei ole sellist erakonda**
- 4 **Ei, sellist erakonda ei ole**
- 5 *Ei oska öelda*

K 103 Kas Te olete praegu mõne erakonna liige?

- 1 Ei → JÄTKAKE KÜSIMUSEGA K 105
- 2 Jah → JÄTKAKE KÜSIMUSEGA K 104

K 104 Palun märkige, millise erakonna liige Te olete:

K 105 Kas Te olete varem olnud mõne muu erakonna liige?

- 1 Ei
- 2 Jah

K 106 Juhul, kui Te ei ole praegu ühegi erakonna liige, kas Te peate võimalikuks tulevikus kuhugi erakonda astuda?

- 1 **Jah, üsna tõenäoliselt**
- 2 **Jah, võib olla küll**
- 3 **Ei, pigem mitte**
- 4 **Ei, kindlasti mitte**
- 5 *Ei oska öelda*

K 107 Kas te kavatsete hääletada Euroopa Liiduga liitumise poolt või vastu rahvahääletusel septembris 2003? - KAART 9

- 1 Ei kavatsen minna hääletama
- 2 Pole otsustanud, kas lähen hääletama või mitte
- 3 Kavatsen minna hääletama, kuid pole veel otsustanud, kas hääletan liitumise poolt või vastu
- 4 Kavatsen hääletada liitumise vastu
- 5 Kavatsen hääletada liitumise poolt
- 6 Ma ei tea sellise sündmuse toimumisest

Kuivõrd Te usaldate järgnevaid Eesti riigi ametiasutusi ja teisi avalikke institutsioone? - KAART 10

	usaldan täielikult	pigem usaldan	pigem ei usalda	üldse ei usalda	raske öelda
K 108 President	1	2	3	4	5
K 109 Eesti Pank	1	2	3	4	5
K 110 Peaminister	1	2	3	4	5
K 111 Vabariigi Valitsus	1	2	3	4	5
K 112 Piirivalve	1	2	3	4	5
K 113 Kaitsejõud	1	2	3	4	5
K 114 Linna- või vallavalitsus; linna- või vallavolikogu	1	2	3	4	5
K 115 Kaitsepolitsei	1	2	3	4	5
K 116 Riigikontroll	1	2	3	4	5
K 117 Tolliamet	1	2	3	4	5
K 118 Politsei	1	2	3	4	5
K 119 Kohus	1	2	3	4	5
K 120 Usuühingud ja kirikud	1	2	3	4	5
K 121 Riigikogu	1	2	3	4	5
K 122 Ajakirjandus	1	2	3	4	5
K 123 Ametiühingud	1	2	3	4	5
K 124 Erakonnad	1	2	3	4	5
K 125 Muud mittetulundusühingud	1	2	3	4	5

Mis põhjustab Teie arvates inimeste usalduse puudumist riigi institutsioonide vastu? Palun hinnake iga järgmist tegurit eraldi. - KAART 11

	See on põhiline, mis tekitab usaldamatust	See on oluline põhjus	See ei ole usaldamatuse põhjuseks
K 126 Poliitikute ja ametnike asjatundmatus	1	2	3
K 127 Ebaefektiivsus, rahva raha raiskamine	1	2	3
K 128 Poliitikud ja ametnikud tegutsevad oma erahuvides	1	2	3
K 129 Korruptsioon	1	2	3
K 130 Poliitilised skandaalid	1	2	3
K 131 Valimissüsteem, mis ei arvesta piisavalt rahva tahet	1	2	3
K 132 Poliitilise võimu ja ärimaailma seotus	1	2	3
K 133 Puudub koostöö poliitiliste jõudude vahel	1	2	3
K 134 Seadused ja määrused on halvasti sõnastatud, võimaldavad kõrvalehiilimist	1	2	3
K 135 Poliitilise võimu ja kuritegeliku maailma seotus	1	2	3
K 136 Mittevajalike projektidega tegelemine	1	2	3
K 137 Poliitikud manipuleerivad infoga	1	2	3
K 138 Inimeste endi informeerimatus ja teadmatus	1	2	3
K 139 Ajakirjanduse mõju, negatiivse info võimendamine	1	2	3
K 140 Midagi muud, täpsustage:	1	2	3

Mis võiks Teie arvates tõsta inimeste usaldust riigi institutsioonide ja poliitikute vastu? Palun hinnake järgmisi võimalusi. - KAART 12

	See tõstaks kindlasti	See võiks tõsta osaliselt	Pigem ei tõstaks	Vaevalt, et tõstaks	Ei oska öelda
K 141 Riigikogu valimisseadust tuleks muuta nii, et mandaadid antakse vaid neile kandidaatidele, kes said kõige rohkem hääli	1	2	3	4	5
K 142 Riigikogu ja Valitsuse liikmed peaksid rohkem kohtuma rahvaga	1	2	3	4	5
K 143 President ja peaminister peaksid rohkem esinema meedias ning seletama oma tegevust	1	2	3	4	5
K 144 Riigikogu ja Valitsuse liikmete erisoodustused tuleks ära kaotada	1	2	3	4	5
K 145 Tõsiste skandaalidega seotud poliitikud tuleks sundida oma ametist tagasi astuma	1	2	3	4	5
K 146 Huvigruppide mõjusid poliitikale tuleks rohkem avalikustada	1	2	3	4	5
K 147 Meedia peaks rohkem jälgima ning uurima poliitikute tegevust	1	2	3	4	5
K 148 Midagi muud, täpsustage:	1	2	3	4	5

Milline on Teie arvates järgmiste institutsioonide maine Eesti ühiskonnas? - KAART 13

	Väga kõrge	Suhteliselt kõrge	Suhteliselt madal	Väga madal	Ei oska öelda
K 149 President	1	2	3	4	5
K 150 Eesti Pank	1	2	3	4	5
K 151 Peaminister	1	2	3	4	5
K 152 Vabariigi Valitsus	1	2	3	4	5
K 153 Kaitsejõud	1	2	3	4	5
K 154 Politsei	1	2	3	4	5
K 155 Kohus	1	2	3	4	5
K 156 Riigikogu	1	2	3	4	5
K 157 Ajakirjandus	1	2	3	4	5
K 158 Ametiühingud	1	2	3	4	5
K 159 Erakonnad	1	2	3	4	5

Järgnevalt on toodud viis seisukohta, mida inimesed mõnikord esitavad. Öelge palun, mil määral Te olete nõus nende seisukohtadega. - KAART 14

	Täiesti nõus	Pigem nõus	Pigem pole nõus	Üldse pole nõus	Raske öelda
K 160 Poliitika on sageli nii keerukas, et tavainimesed ei saa aru, mis toimub.	1	2	3	4	5
K 161 Minusugustel inimestel ei ole mingit mõju sellele, mida riigivõim teeb.	1	2	3	4	5
K 162 Valimistest osavõtt on minutaoliste inimeste ainus võimalus mõjutada ühiskonnaelu.	1	2	3	4	5
K 163 Ma ei usu, et poliitikud hooliksid, mida minutaolised inimesed arvavad.	1	2	3	4	5
K 164 Riigis läheks paremini kui oleks üks tugev juht, kes ei peaks parlamendi ega parteidega arvestama, vaid saaks otsuseid teha kiiresti ja otsustavalt.	1	2	3	4	5

Milline on Teie seisukoht järgmiste väidete suhtes? KAART 14

	Täiesti nõus	Pigem nõus	Pigem pole nõus	Üldse pole nõus	Raske öelda
K 165 Omavaheline koostöö on inimestele loomupärane.	1	2	3	4	5
K 166 Enamikku inimesi võib usaldada.	1	2	3	4	5
K 167 Kui keegi on tõsiselt hädas, siis teised sellest ei hooli.	1	2	3	4	5
K 168 Kui Sa ei seisa enda eest, kasutavad teised Sind ära oma eesmärkide saavutamiseks.	1	2	3	4	5
K 169 Inimesed teevad koostööd ainult siis, kui nad saavad sellest isiklikku kasu.	1	2	3	4	5

Millistesse järgnevatest organisatsioonidest kuulute, milliste organisatsioonide tegevusest võtate osa? - KAART 15

	Ei ole seotud	Osalen juhuslikult üritustel, koosolekutel	Osalen regulaarselt üritustel, koosolekutel	Kuulun juhtkonda, eestvedajate hulka
K 170 Kutsealased organisatsioonid (ametiühingud, eriala liidud)	1	2	3	4
K 171 Huvialaühendused, hobiklubid (sh kultuur, sport)	1	2	3	4
K 172 Usuühingud, kirikukogudused	1	2	3	4
K 173 Kinnisvara ühistud, üürnike/omanike ühendused	1	2	3	4
K 174 Ühiskondlikud huvigrupid (perede, pensionäride, laste, rahvusvähemuste, puuetega inimeste organisatsioonid)	1	2	3	4
K 175 Ühiskondlikud kaitseorganisatsioonid (tarbijakaitse, looduskaitse, muinsuskaitse)	1	2	3	4
K 176 Riigikaitse ja kodanikuõpetuse organisatsioonid (kaitseliit, skautlus, gaidid)	1	2	3	4
K 177 Noorte organisatsioonid (sh õpilas- ja üliõpilasliidud, korporatsioonid)	1	2	3	4
K 178 Muud organisatsioonid	1	2	3	4

Eesti kodanikele on sätestatud erinevaid poliitilisi õigusi. Kas Teil Eesti Vabariigi kodanikuna on õigus ...-

KAART 16

	Jah	Ei	Ei tea
K 179 algatada allkirjade kogumise kaudu seaduseelnõusid	1	2	3
K 180 algatada allkirjade kogumise kaudu rahvahääletust (referendumit)	1	2	3
K 181 jälgida Riigikogu istungeid Riigikogu istungitesaali rõdult	1	2	3
K 182 pöörduda Riigikogu liikmete poole seadusandlust puudutavate küsimustega	1	2	3
K 183 algatada Riigikogu liikme tagasikutsumist	1	2	3
K 184 asutada poliitiline erakond	1	2	3
K 185 pöörduda märgukirjade ja avaldustega riigiasutuste, kohalike omavalitsuste ja nende ametiisikute poole	1	2	3
K 186 moodustada valimisliite	1	2	3
K 187 saada Õiguskantslerilt abi riigiasutustega seotud probleemide lahendamiseks	1	2	3

K 188 Mitu liiget kuulub Riigikogusse? .....

K 189 Mis on Eesti ametisoleva peaministri nimi? _____

K 190 Kas Euroopa Liiduga liitumise rahvahääletuse tulemus on Valitsusele ja Riigikogule siduv?

- 1 Jah
- 2 Ei
- 3 Ei tea

Järgnevalt esitame Teile mõned küsimused Teie lapsepõlve ja vanematekodu kohta. Vastamisel lähtuge palun sellest, milline oli olukord teie vanematekodus kuni Teie 18-aastaseks saamiseni.

K 191 Kas Te elasite kuni 18-aastaseks saamiseni Eestis? (välja arvatud lühiajalised välisreisid)

- 1 Jah
- 2 Ei

Edasi keskendume Teie vanematele ja nende sotsiaalsele ning poliitilisele aktiivsusele kuni Teie 18-aastaseks saamiseni.

Kas üks või mõlemad Teie vanematest osalesid mõne järgnevas loetelus toodud organisatsiooni tegevuses?

Lähtuge asetleidnud tegevusest, mitte aga formaalsest kulumisest selle organisatsiooni liikmeskonda.

	Jah, vähemalt üks vanematest osales	Ei osalenud kumbki	Ei tea, kas vanem(ad) osales(id) või mitte
K 192 Eriala-, kutsealaorganisatsioon	1	2	3
K 193 Huvialaorganisatsioon	1	2	3
K 194 NLKP/EKP	1	2	3
K 195 Poliitiline liikumine (nt. Rahvarinne, Kodanike komiteed, Muinsuskaitseelts)	1	2	3
K 196 Ametiühing	1	2	3
K 197 Spordiühing, -klubi	1	2	3
K 198 Üliõpilasorganisatsioon	1	2	3
K 199 Muu organisatsioon, nimetage:	1	2	3

K 200 Kas Teie vanemad olid kunagi valitud parlamenti, kohaliku omavalitsuse volikogusse või mõne ühenduse, organisatsiooni juhtorganisse? (Näiteks kohalik volikogu, huvigrupi esinduskogu, ...) Arvestage nii praeguseks lõppenud kui ka vastamise ajal kestva valitusega.

- 1 Jah, vähemalt üks vanematest oli valitud
- 2 Ei, mitte kumbki ei olnud valitud
- 3 Ei tea, kas oli valitud või mitte

Kui tähtsal kohal olid Teie vanematekodus järgmised tegevused ja/või jutuajamised teemadel: - KAART 17

	Väga tähtsal, toimusid sageli (mitu korda nädalas)	Tähtsal (regulaarselt, kord nädalas)	Vähetahtsal (juhuslikult, kord kuus)	Tähtsusetul, puudusid	Raske öelda
K 201 Kultuur (kunst, kirjandus, muusika)	1	2	3	4	5
K 202 Teadus	1	2	3	4	5
K 203 Loodus	1	2	3	4	5
K 204 Poliitika ja ühiskond	1	2	3	4	5
K 205 Äri ja ettevõtlus	1	2	3	4	5
K 206 Sport	1	2	3	4	5
K 207 Reisimine	1	2	3	4	5

TAUSTANDMED

K 208 Kui vana Te olete? .....

K 209 Teie perekonnaseis:

- 1 Vallaline, pole olnud abielus
- 2 Abielus, vabaabielus
- 3 Lahutatud, lahus elav, lesk

K 210 Mitu liiget kuulub Teie peresse?

Arvestage inimestega, kes jagavad samu elu- ja lisaruume, kasutavad sama olmetehnikat ja on seotud sama eelarvega: _____

K 211 Teie rahvus:

- 1 Eestlane
- 2 Venelane, valgevenelane, ukrainlane
- 3 Muu

K 212 Milline on Teie haridus? - KAART 18

AINULT ÜKS VASTUS!

- 1 Vähem kui põhiharidus (vähem kui 7, 8, 9 klassi)
- 2 Põhikool, lõpetamata keskaridus
- 3 Ametikool, mis ei anna keskaridust (kutsekool, tööstuskool)
- 4 Ametikool, mis annab keskerihariduse (kutsekeskkool, tehnikum)
- 5 Tavaline keskkool, gümnaasium
- 6 Lõpetamata kõrgharidus (lõpetatud 3 kursust)
- 7 Kõrgharidus
- 8 Teaduskraad, mitu kõrgharidust

K 213 Millisesse järgnevasse elanikkonnagruppi Te kuulute? - KAART 19

AINULT ÜKS VASTUS!

- 1 Töötate regulaarselt/täisajaliselt ühel või mitmel töökohal
- 2 Töötate osajaliselt, juhu- ja hooajatöödel
- 3 Olete palgatöötajatele tööd andev või üksikettevõtja, FIE
- 4 Registreeritud/registreerimata töötu (võiks ja tahaks tööd teha kuid tööd pole)
- 5 Pensionär, invaliid
- 6 Õpilane, üliõpilane
- 7 Kodune, lapsepuhkusel
- 8 Midagi muud

K 214 Mis tüüpi asutuses Te praegu töötate? Palun nimetage selle asutuse tüüp, kust saate suurima sissetuleku.

KAART 20 *AINULT ÜKS VASTUS!*

- 1 Riigieelarvelises, munitsipaalasutuses
- 2 Põhiliselt või täielikult riigile/KOV-le kuuluvas AS-s, OÜ-s, SA-s
- 3 Põhiliselt või täielikult eraisiku(te)le kuuluvas AS-s, OÜ-s, MTÜ-s
- 4 Olete ise endale tööandja, FIE
- 5 Muu asutusetüüp
- 6 Ei tööta (pensionär, invaliid, kodune, (üli)õpilane, töötu)

K 215 Milline on Teie positsioon töökohas, kust saate suurima sissetuleku? - KAART 21

AINULT ÜKS VASTUS!

- 1 Liht- või oskustööline (mehhaanik, müüja)
- 2 Teenistuja, kontoriametnik (sekretär, kassiir)
- 3 Spetsialist, kuid mitte juht (arst, jurist)
- 4 Keskastme juht: asutuse, ettevõtte mõne allüksuse juht (osakonnajuhataja, peainsener)
- 5 Tippjuht: asutuse, ettevõtte juht (direktor, asetäitja)
- 6 Isikliku äri juht, ettevõtja (talupidaja, vabakutseline)
- 7 Muu
- 8 Ei tööta (pensionär, invaliid, kodune, (üli)õpilane, töötu)

K 216 Teie eelmise kuu individuaalne sissetulek, makse maha arvamata, oli umbes: - KAART 22

- 1 kuni 1000 kr
- 2 1001 - 2000 kr
- 3 2001 - 3000 kr
- 4 3001 - 4000 kr
- 5 4001 - 6000 kr
- 6 6001 - 8000 kr
- 7 8001 - 10 000 kr
- 8 10 001 – 15 000 kr
- 9 üle 15 000 kr
- 10 sissetulekut ei ole
- 11 keeldub avaldamast

K 217 Milline oli Teie pere eelmise kuu sissetulek? Liitke kokku kõigi pereliikmete sissetulekud makse maha arvamata. - KAART 23

- 1 kuni 2000 kr
- 2 2001 – 4000 kr
- 3 4001-6000 kr
- 4 6001-8000 kr
- 5 8001-10 000 kr
- 6 10 001 –20 000 kr
- 7 20 001 – 40 000 kr
- 8 üle 40 000 kr
- 9 ei soovi avaldada

K 218 Sugu:

- 1 mees
- 2 naine